

Men når alt dette er slut, når vi ikke længere taler om den finansielle krise, venter der os en grundlæggende værdidebat om, hvordan man skal drive finansiell virksomhed i Danmark, og jeg vil gerne advare hele Folketinget om ikke at tage let på den sag. For realiteten er, at vi alt for længe har tolereret en grundlæggende usund udvikling i blind, passiv tro på markedskræfterne, og det er tiden til et brud med den tankegang. Den sidste uge har vist det, som det er, har vist, at hele forudsætningen for, at en globaliseret markedsøkonomi kan fungere stabilt, er, at den reguleres på en moderne socialdemokratisk måde.

Derfor holder Socialdemokraterne fast i vores krav. Vi vil ikke tillade, at banksektoren slipper for ansvar fremover, og vi vil kæmpe for at få afskaffet de aflønningsformer, der har tilskyndet bankfolk til at lokke helt almindelige småspare-re til at gå ind i risikable investeringer, som har risikeret at koste dem hele deres formue.

Kl. 13:05

Jeg vil samtidig gerne advare regeringen mod at betragte den finansielle krise som sådan et forbigående fænomen, der kan overstås uden konsekvenser for dansk økonomi.

Det er i den nuværende økonomiske situation dybt uansvarligt at holde fast i forslaget om at dæmpe beskæftigelsen ved at genindføre Den Særlige Pensionsopsparing og ved at fastholde det anlægsloft, der forhindrer byggeri og renovering ude i vores kommuner.

Så sent som i tirsdags sagde statsministeren i sin åbningstale, at mangel på arbejdskraft er Danmarks største udfordring. Ja, det virker af og til, som om statsministeren synes, at det er nationens eneste udfordring. Jeg opfordrer til, at vi i dag gør op med forestillingen om, at arbejdskraftmangel er det altoverskyggende og presserende problem i dette land. Med den økonomiske opbremsning, vi står over for, er den primære udfordring ikke at finde arbejdskraft, nej, den primære udfordring er at fastholde og skabe nye arbejdspladser.

Det er helt rigtigt, at det på længere sigt er korrekt, at vi har brug for, at flere arbejder mere, og Socialdemokraterne har også fremsat en serie af forslag til at sikre netop det. Bl.a. vil vi give pensionister og efterlønnere mulighed for at tjene op til 3.000 kr. om året uden modregning og uden bureaukrati.

Den debat tager vi gerne med regeringen, men at bremse den økonomiske vækst for at hindre mangel på arbejdskraft ville i den nuværen-

de situation være et historisk fejltrin. I den kommende tid bliver det primære problem at sikre job til de mange danskere, der allerede er på arbejdsmarkedet. Og en stædig ideologisk fornægtelse af realiteterne vil være direkte farlig.

Vi har udsigt til en fordobling af arbejdsløsheden næste år, og der er ingen garanti for, at det stopper der; tværtimod, alle advarselslamper blinker rødt. Væksten er gået i nul, og alle prognoser viser, at den vil forblive lav mange år fremover. Det tynder ud i industriens ordrebøger, antallet af konkurser er det største siden 1979, antallet af tvangsauktioner er fordoblet siden sidste år, og mange unge familier er fanget i en gældsfælde. Samtidig må man jo sige, at de grundlæggende forudsætninger for at skabe langsigtet vækst i vores samfund er svækket systematisk i de sidste 7 år, og det er derfor, vi taler om 7 forsømte år.

Regeringen har forsømt at øge uddannelsesniveaet. Det er i dag sådan, at der er færre, ikke flere, der får en ungdomsuddannelse. Og regeringen har svigtet udviklingen i vedvarende energi. I stedet for at gå foran på nye hastigt voksende eksportmarkeder er regeringen gået tilbage til gammeldags kulkraft og til stigende, ikke falvende, CO₂-udslip.

Det er tid til at vende den udvikling. Det er tid til at holde hånden forsigtigt under beskæftigelsen, det er tid til at droppe Den Særlige Pensionsopsparing, og det er tid til at åbne op for, at man kan komme i gang med anlægsarbejder i regionerne og kommunerne. Det er tid til at skabe bedre nye job i Danmark gennem uddannelse af alle vores unge og ved at satse massivt på fremtidens teknologi og løsninger, ikke mindst på energi- og miljøområdet.

Regeringen gik jo til valg på at forbedre borgernes velfærd og borgernes tryghed. Hvordan går det så med de valgløfter? Vores ældre, der har krav på at blive behandlet med værdighed og respekt, må se den ene nedskæring efter den anden udhule deres livskvalitet. Den kollektive trafik, som for mange ældre medborgere er den eneste transportmulighed til familie og fritidsaktiviteter, befinder sig i en reel døds-kamp. Og i den kommunale madordning er priserne så høje, at de ligger flere gange over, hvad en gennemsnitsdansker bruger på mad, uden at kvaliteten er derefter. I Egedal Kommune må de ældre betale 4.800 kr. for at få mad på plejehjemmet. Socialdemokraterne vil styrke den kollektive trafik, og vi vil sætte et loft over madpriserne til de ældre.